

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain lukion rakentamisen valtionrahoitusta sekä peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston rakentamisen valtionrahoitukseen liittyvää hakemis-, asiakirja- ja rakentamisluvan myöntämismenettelyä koskevia säännöksiä. Lisäksi lakiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä vähäisiä lakiteknisii muutoksia.

Lukion rakentamisen valtionrahoitus ehdotetaan muutettavaksi samaksi kuin peruskoulun ja

kirjaston rakentamisessa toteutettiin vuoden 1986 alussa. Nykyisestä lukiorakennusten vuokra-arvojen pääomakorvauksiin perustuvasta valtionosuusmenettelystä luovuttaisiin myös ennen lain voimaantuloa toteutettujen hankkeiden osalta.

Esitys liittyy valtion vuoden 1987 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1987.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

Peruskoulun, lukion ja yleisten kirjastojen rakentamisen rahoitusmuotoja koskevat säännökset sisältyvät peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annettuun lakiin (1112/78). Peruskoulun ja yleisen kirjaston rakentamisen valtionrahoituksessa siirryttiin vuoden 1986 alussa menettelyyn, jossa kantokyykylokkiin 1 ja 2 kuuluvissa kunnissa sekä muissa sellaisissa kunnissa, joissa jälkirahoitus kunnan pienen asukasmäärän ja taloudellisten voimavarojen vähäisyyden vuoksi muodostuisi kunnan taloudelle erityisen rasittavaksi, valtionosuus maksetaan pääsääntöisesti rakennusaikaisena rahoituksena kuntien ja kuntainliittojen valtionosuuksista ja avustuksista annetun lain (35/73) 5 luvun säännösten mukaisesti. Kantokyykylokkiin 3—10 kuuluvien kuntien peruskoulun ja kirjaston ra-

kennushankkeelle myönnettävä valtionosuus maksetaan pääsääntöisesti jälkirahoituksena hankkeen valmistumista seuraavan kalenterivuoden alusta lukien seitsemän vuoden aikana yhtä suurina erinä. Maksamattomalle valtionosuuden osalle suoritetaan Suomen Pankin peruskorkoa vastaava vuotuinen korko, joka lasketaan ensimmäisen vuosierän maksupäivästä lukien.

Lukion rakentamisen valtionrahoitus poikkeaa peruskoulun ja yleisen kirjaston rakentamisen valtionrahoituksesta. Valtionosuutta myönnetään ainoastaan vuokra-arvojen pääomakorvauksista johtuviin käyttökustannuksiin. Pääomakorvaus määräytyy valtioneuvoston vuokra-arvojen määrittämisperusteista antaman päätöksen (644/77) perusteella. Kouluhallitus määrää pääomakorvauksen.

Valtioneuvoston tekemän vuokra-arvopäätöksen mukaisesti lasketaan vuotuiseksi pääomakorvaukseksi rakennuksen hankintavuodelta ja kym-

meneltä sitä seuraavalta kalenterivuodelta kivirakennusten osalta 8 prosenttia ja puurakennusten osalta 9 prosenttia sekä seuraavilta kalenterivuosilta kivirakennusten ja puurakennusten osalta 5 prosenttia niiden kalenterivuoden lopussa olevasta hankinta-arvosta. Näin lasketuista pääomakorvauksista kunta saa valtionosuutta kantokykyluokasta riippuen 51—86 prosenttia.

Lukion vuokra-arvomenettely on hallinnollisesti epätarkoituksenmukainen ja suuritöinen. Vuokra-arvoselvitysten laadinta on hankalaa ja valtionosuuspäätösten valmistelu vie kohtuuttomasti aikaa. Vuokra-arvomenettelyn piiriin kuului vuonna 1985 tehdyn selvityksen mukaan 192 kuntaa ja noin 700 lukiodien rakennusvaihetta. Näistä jokaisesta vaiheesta joudutaan laskemaan vuosittain erikseen pääomakorvaus ja kunnossapitokustannukset. Menettely on vaikea myös eriteltäessä eri koulumuotojen käytössä olevien tilojen kustannuksia.

Edellä mainitun selvityksen mukaan lukiodien eri rakennusvaiheista on 23 prosenttia iältään 30 vuotta vanhempia. Noin 10 prosentille hankkeista maksetaan valtionosuutta, joka on kuntakohtaisesti alle 4 500 markkaa vuodessa. Kaikille näillekin hankkeille lasketaan ja maksetaan vuosittain hankekohtaisesti valtionosuudet.

Edellä olevaan viitaten ehdotetaan lukion valtionosuusjärjestelmää muutettavaksi. Lukiorakennusten vuokra-arvoon perustuvasta käyttökustannusten valtionosuuksista tulisi luopua ja lukion perustamiskustannuksiin tulisi voida myöntää valtionosuutta. Lukion perustamiskustannusten valtionosuusasteikkoa ja rakentamiseen liittyviä hallinnollisia menettelytapoja koskevat säännökset tulisi yhdenmukaistaa vastaavien peruskoulua ja kirjastoa koskevien säännösten kanssa.

Ennen tämän lain voimaantuloa rakennettujen lukiorakennusten rahoittamisessa ehdotetaan siirtymävaiheen ajaksi poikkeusjärjestelyä. Niille rakennuksille, joiden hankinta-arvo, josta on vähennetty valtioneuvoston vuokra-arvojen määräämisperusteista antaman päätöksen mukaan laskettujen vuotuisten pääomakorvausten ja ennen 1 päivää tammikuuta 1977 valmistuneiden hankkeiden osalta myös tuolloin voimassa olleiden säännösten ja määräysten mukaan laskettujen vuotuisten kuoletusten kokonaissumma, vuoden 1986 lopussa ylittää 750 000 markkaa, maksettaisiin valtionosuutta tästä arvosta. Valtionosuuden suuruus määräytyisi kunnan kantokykyluokan ja tässä laissa säädetyn perustamiskustannusten valtionosuusasteikon mukaan. Näin laskettu valtionosuus maksettaisiin 1 ja 2 kantokykyluokkaan

kuuluville kunnille viiden ja muille kunnille seitsemän vuoden aikana yhtä suurina vuotuisina erinä.

Koulu- ja kirjastorakentamisen asiakirjakäsittelyä on syytä yksinkertaistaa. Taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaisen rakentamisen turvaamiseksi on välttämätöntä, että koulu- ja kirjastorakentamiseen perehtyneillä asiantuntijavirastoilla säilyy mahdollisuus ohjata koulujen ja kirjastojen rakentamista, mutta tässä ohjauksessa käytettävät menettelyt ovat nykyisten säännösten mukaan tarpeettoman monimutkaisia ja suuritöisiä. Rakentamiseen liittyvien asiakirjojen määrää tulisi vähentää, samoin viranomaiskäsittelyjen määrää ehdotetaan vähennettäväksi.

Edellä esitetyn lisäksi ehdotetaan lakiin tehtäväksi eräitä vähäisiä lakiteknisiiä muutoksia ja selvennyksiä.

2. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkamiestyönä.

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Lukiorakennusten sekä niissä tehtyjen muutosten ja perusparannustöiden yhteenlasketuksi hankinta-arvoksi on arvioitu noin 251 miljoonaa markkaa. Näiden hankkeiden vuokra-arvojen pääomakorvauksista maksettava käyttökustannusten valtionosuus on noin 9,5 miljoonaa markkaa vuodessa. Ehdotuksen mukaan tätä valtionosuutta ei enää maksettaisi, vaan valmiille lukiorakennuksille myönnettäisiin käyttökustannusten valtionosuutta pelkästään kunnossapitokustannuksiin. Uusien rakennusten hankinta- sekä vanhojen rakennusten muutos- ja perusparannuskustannuksiin myönnettäisiin valtionosuutta. Tästä aiheutuvat kokonaiskustannukset riippuisivat opetusministeriön myöntämien rakentamislupien määrästä. Niistä hankkeista, jotka jäävät arvoltaan lain 2 §:n 3 momentin johdantokappaleessa tarkoitettua markkamäärää pienemmiksi, aiheutuvat kustannukset luettaisiin kuten peruskoulujen ja kirjastojen osalta muihin käyttömenoihin.

Ennen lain voimaantuloa valmistuneiden lukiorakennusten, joiden edellä esitetyin tavoin laskettu arvo on vuoden 1986 lopussa yli 750 000 markkaa, yhteenlaskettu arvo on noin 142 miljoonaa markkaa. Kuntakohtaisesti suoritettujen arvioiden perusteella tässä ehdotetun siirtymä-

kauden valtionosuusjärjestelmän mukaan näille rakennuksille tuleva valtionosuus olisi 59,7 miljoonaa markkaa. Vuotuiset valtionosuuserät olisi-

vat ensimmäisen viiden vuoden aikana 9,5 miljoonaa markkaa ja kahden seuraavan vuoden aikana 5,9 miljoonaa markkaa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Pykäläkohtaiset perustelut

1 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi lakitekkinen muutos, jolla momenttiin sisältyvä säännös saatetaan vastaamaan paremmin lain sisältöä.

Kuntien ja kuntainliittojen valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain (35/73) 13 §:n 1 momentin mukaan, milloin perustamissuunnitelmaa toimenpiteestä, jonka kohdalla se on tarpeen, ei ole hyväksytty, ei toimenpiteestä aiheutuviin perustamis- ja käyttökustannuksiin suoriteta valtionosuutta. Koulu- ja kirjastorakentamisessa sekä tilojen muussa hankkimisessa vastaa perustamissuunnitelman hyväksymistä koulu- tai kirjastolautakunnan yhdessä lääninhallituksen kanssa suorittama hankkeen tarpeellisuuden tutkiminen. Kun hankkeen tarpeellisuuden tutkimista koskeva 11 § esitetään kumottavaksi, ehdotetaan, ettei kuntien ja kuntainliittojen valtionosuuksista annetun lain 13 §:n 1 momenttia sovellettaisi tässä laissa tarkoitettuihin valtionosuuksiin ja -avustuksiin.

2 §. Kun peruskoulun tilojen ensikertaisesta kalustamisesta ja muun irtaimiston hankinnasta ei ehdotuksen mukaan tarvitsisi sisällyttää toteutamisohjelmaan hankintaohjelmaa, esitetään pykälän 2 momentin 4 kohtaan tehtäväksi tästä johtuva muutos.

4 §. Pykälän 2 momentin 3 kohdasta esitetään poistettavaksi tarpeettomana ja säännöksen kieliasua parantavana kaksi viimeistä lausetta.

4 b §. Lukion rakentamisen valtionrahoituksessa ehdotetaan siirryttäväksi vastaavaan menettelyyn kuin mihin peruskoulun ja yleisen kirjaston rakentamisen valtionrahoituksen osalta vuoden 1986 alussa siirryttiin. Kantokykyluokkiin 1 ja 2 kuuluvissa kunnissa valtionosuus maksettaisiin pääsääntöisesti rakennusaikaisena rahoituksena. Kantokykyluokkiin 3—10 kuuluvien kuntien lukion rakennushankkeelle myönnettävä valtionosuus maksettaisiin puolestaan pääsääntöisesti jälkirahoituksena hankkeen valmistumista seuraavan kalenterivuoden alusta lukien seitsemän vuo-

den aikana yhtä suurina erinä. Maksamattomalle valtionosuuden osalle suoritettaisiin Suomen Pankin peruskorkoa vastaava vuotuinen korko, joka laskettaisiin ensimmäisen vuosierän maksupäivästä lukien.

5 §. Kun lukiorakentamisen valtionrahoituksessa ehdotetaan siirryttäväksi perustamiskustannuksiin perustuvaan rahoitusmenettelyyn, esitetään vuokra-arvon pääomakorvauksiin perustuvasta käyttökustannusten valtionosuusmenettelystä luovuttavaksi. Kuitenkin ne hankkeet, joiden perustamiskustannukset ovat enintään 2 §:n 3 momentin johdantokappaleessa tarkoitetun markkamäärän suuruiset, luetaan kuten peruskoulunkin osalta käyttömenoihin. Pykälän 2 momentti esitetään muutettavaksi edellä esitetyt periaatteet huomioon ottaen.

5 a §. Kun lukiorakentamisen valtionrahoituksen hakemisessa siirrytään samaan menettelyyn kuin peruskoulu- ja kirjastorakentamisessa, esitetään pykälän 2 ja 3 momentit tarpeettomina kumottaviksi.

6 §. Esityksen mukaan yksityiselle lukiolle voidaan myöntää valtionavustusta myös perustamiskustannuksiin.

Pykälän 2 momenttiin esitetään tehtäväksi lisäys, jonka mukaan valtionavustus määräytyy yksityisen lukion sijaintikunnan kantokykyluokan perusteella.

Kun myös yksityisen lukion rakentamisen valtionrahoituksen hakemismenettely esitetään uudistettavaksi edellä esitetyllä tavalla, kumotaan pykälän 3 momentti, joka sisältää viittauksen kumottaviksi esitettyihin 5 a §:n 2 ja 3 momenttiin.

7 §. Pykälään esitetään tehtäväksi vastaava muutos kuin 2 §:ään peruskoulun osalta.

11 §. Pykälä sisältää säännöksen peruskoulun ja kirjaston rakentamisen muiden hankkeiden tarpeellisuuden tutkimisesta. Kun koulu- ja kirjastorakennushankkeet perustuvat joka tapauksessa perusteelliseen tutkimukseen hankkeiden tarpeellisuudesta, on asian säätelyä lailla pidettävä tarpeettomana. Kuntien ja yksityisten

koulujen rakentajien tulee toimia edelleen yhteistyössä lääninhallitusten ja kouluhallituksen kanssa rakentamista koskeissa kysymyksissä. Asia ei kuitenkaan vaadi lain tasoista säätelyä, joten pykälä esitetään tarpeettomana kumottavaksi.

12 §. Valtion viranomaisten harjoittama rakentamisen ohjaus on taloudellisuuden sekä tilojen tarkoituksenmukaisuuden turvaamiseksi välttämätöntä. Ohjauksen menettelytapoja on kuitenkin syytä muuttaa siten, että määrämuotoihin sidottua asiakirjakäsittelyä kevennetään. Valtion koulu- ja kirjastoviranomaisten asiantuntemusta voidaan käyttää hyväksi aikaisempaa vapaamuotoisemmalla ohjauksella.

Rakentamisen valtionrahoituskäsittelyä ehdotetaan yksinkertaistettavaksi siten, että vähennetään toteuttamishjelmaan sisällytettävien asiakirjojen määrää. Esityksen mukaan koulun ylläpitäjän ei enää tarvitsisi toimittaa selvitystä tontista tai rakennuspaikasta eikä kalusteiden ja muun irtaimiston hankintaohjelmia. Pääpiirustusten asemasta riittäisivät luonnospiirustukset.

Esityksen mukaan toteuttamishjelmaa ei tarvitsisi lainkaan toimittaa valtion viranomaiselle, mikäli koulun ylläpitäjä ei hae perustamiskustannuksiin valtionrahoitusta. Käyttökustannusten valtionosuuksien määrittelyä varten kouluhallitus tarvitsee tiedot koulutiloista, mutta nämä tiedot voidaan hankkia muulla tavoin.

Pykälän 2 ja 3 momentteihin esitetään tehtäväksi 1 momentin muutoksesta johtuvat tarkennukset.

Pykälään esitetään lisättäväksi uusi 5 momentti, joka valtuuttaa kouluhallituksen antamaan ohjeet 1 momentissa tarkoitetuista toteuttamishjelmaan sisällytettävistä asiakirjoista. Säännös on tarpeen toteuttamishjelman käsittelyn ja hyväksymisen nopeuttamiseksi.

13 §. Pykälässä säädetään koulurakentamisen niin sanotusta normaalihintamenettelystä. Myös lukiorakennuksille esitetään vahvistettavaksi normaalihinta.

Normaalihintojen perusteet on määrittävä niin, että normaalihinnat vastaavat taloudellisesti toteutettujen hankkeiden keskimääräisiä kustannuksia. Jotta normaalihintojen perusteiden määrittämisessä pystyttäisiin seuraamaan toteutettujen hankkeiden rakennuskustannuksia, esitetään pykälän 1 momenttiin lisättäväksi säännös, jonka mukaan kuntien tulee toimittaa kouluhallitukselle solmittuihin urakkasopimuksiin perustuvat kustannustiedot peruskoulu-, lukio- ja kirjastorakennushankkeista viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun rakennustyöt on aloitettu.

Pykälän 2 momentti esitetään muutettavaksi siten, että siitä käy selvästi ilmi, että myös lukion perustamiskustannuksiin myönnettävän valtionosuuden saamisen ehtona on, että kunta on saanut opetusministeriöltä rakentamisluvan.

15 §. Kun lukio ei voi olla kahden tai useamman kunnan yhteinen, esitetään 2 momenttiin tehtäväksi tätä koskeva muutos. Säännöstä esitetään tässä yhteydessä myös tarkistettavaksi lakiteknisesti.

2. Tarkemmat säännökset ja voimaantulo

Ehdotetut muutokset edellyttävät muutoksia myös peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annettuun asetukseen. Valtioneuvoston päätöksellä määrättäisiin lukiorakennusten valtionosuuden perusteena olevat normaalihinnat.

Lakiehdotus liittyy valtion vuoden 1987 tulo- ja menoarvioesitykseen ja se ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1987. Lakia sovellettaisiin sen voimaantulon jälkeen syntyneisiin lukion perustamiskustannuksiin. Kuitenkin niiden ennen lain voimaantuloa valmistuneiden lukuioiden omien tilojen, joiden hankinta-arvo, josta on vähennetty valtioneuvoston vuokra-arvojen määrittämisperusteista antaman päätöksen mukaan laskettujen vuotuisten pääomakorvausten ja ennen 1 päivää tammikuuta 1977 valmistuneiden hankkeiden osalta myös tuolloin voimassa olleiden säännösten ja määräysten mukaan laskettujen vuotuisten kuoletusten kokonaissumma, vuoden 1986 lopussa ylittäisi 750 000 markkaa, suoritettaisiin valtionosuus tästä arvosta. Valtionosuus määrättäisiin lain 2 §:n 1 ja 2 momentissa olevan asteikon ja kunnan kantokykyluokan mukaan. Näin laskettu valtionosuus maksettaisiin 1 ja 2 kantokykyluokkaan kuuluville kunnille viiden ja muille kunnille seuraavan seitsemän vuoden aikana yhtä suurina vuotuisina erinä, joista kukin erä maksettaisiin ennen maaliskuun loppua. Samaa periaatetta sovellettaisiin niihin lukion rakentamishankkeisiin, joihin on myönnetty rakentamislupa ennen lain voimaantuloa, vaikka osa kustannuksista syntyisi lain voimaantulon jälkeenkin. Samoin tätä järjestelyä sovellettaisiin niihin lukion perusparannus- ja muutoshankkeisiin, joihin ei rakentamislupaa tarvita, mutta joiden pääpiirustukset ja työselitykset kouluhallitus tai lääninhallitus on hyväksynyt ennen tämän lain voimaantuloa. Hankinta-

arvo määräytyisi tällöin töiden valmistumisajan-
kohdan mukaan.

Yksityisen lukion ylläpitäjän, joka haluaisi saa-
da valtionavustusta ennen lain voimaantuloa syn-
tyneisiin perustamiskustannuksiin tämän lain
mukaisesti, tulisi ilmoittaa siitä kirjallisesti kou-
luhallitukselle kolmen kuukauden kuluessa tä-

män lain voimaantulosta. Niihin yksityisiin luki-
oihin, jotka eivät tällaista ilmoitusta määräajassa
tekisi, sovellettaisiin tältä osin aikaisempia sään-
nöksiä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskun-
nalle hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista 28 päivänä
joulukuuta 1978 annetun lain (1112/78) 5 a §:n 2 ja 3 momentti ja 11 §,

sellaisena kuin näistä on 5 a §:n 2 ja 3 momentti 27 päivänä toukokuuta 1983 annetussa laissa
(480/83),

muutetaan 1 §:n 1 ja 2 momentti, 2 §:n 3 momentin 4 kohta, 4 §:n 2 momentin 3 kohta, 5 §:n 2
momentin 2 ja 3 kohta, 7 §:n 3 momentin 4 kohta, 12 §:n 1—3 momentti, 13 §:n 1 ja 2 momentti
sekä 15 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin näistä ovat 1 §:n 1 momentti ja 13 §:n 1 ja 2 momentti 20 päivänä joulukuuta 1985
annetussa laissa (986/85), 2 §:n 3 momentin 4 kohta, 4 §:n 2 momentin 3 kohta, 5 §:n 2 momentin
2 kohta, 7 §:n 3 momentin 4 kohta ja 12 §:n 2 ja 3 momentti 18 päivänä joulukuuta 1981 annetussa
laissa (945/81), 6 § mainitussa 27 päivänä toukokuuta 1983 annetussa laissa, 12 §:n 1 momentti
osittain muutettuna mainitussa 18 päivänä joulukuuta 1981 annetussa laissa ja mainitussa 20 päivänä
joulukuuta 1985 annetussa laissa, sekä

lisätään lakiin uusi 4 b § ja 12 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

1 §

Kunnalle myönnetään valtionosuutta ja -avus-
tusta peruskoulua, peruskoulua korvaavaa kou-
lua, kunnan lukiota ja sen iltalinjaa ja kunnan
iltalukiota sekä yleistä kirjastoa varten ja yksityi-
sen koulun ylläpitäjälle valtionavustusta perus-
koulua vastaavaksi järjestettyä koulua, lukiota ja
sen iltalinjaa sekä iltalukiota varten sen mukaan
kuin tässä laissa säädetään.

Tässä laissa tarkoitettuihin valtionosuuksiin ja
-avustuksiin sovelletaan kuntien ja kuntainliitto-
jen valtionosuuksista ja -avustuksista annettua
lakia (35/73), jäljempänä valtionosuuslaki, lu-
kuun ottamatta sen 3—5 ja 9—12 §:ää, 13 §:n 1
momenttia ja 14 a §:ää, jollei tässä laissa toisin
säädetä.

2 §

Valtionosuuteen oikeuttavina peruskoulun pe-

rustamiskustannuksina pidetään kustannuksia,
joiden perusteena olevan hankkeen kustannusar-
vio ylittää valtioneuvoston vuosittain etukäteen
vahvistaman markkamäärän ja jotka aiheutuvat:

4) peruskoulun huonetilojen ensikertaisesta ka-
lustamisesta ja varustamisesta opetusvälinein ja
muulla irtaimistolla lukuun ottamatta kulutus-
tarvikkeiden perusvarastoja; sekä

4 §

Valtionosuuteen oikeuttaviksi peruskoulun
käyttökustannuksiksi luetaan:

3) perustamiskustannukset, joiden perusteena
olevan hankkeen kustannusarvio on enintään
2 §:n 3 momentin johdantokappaleessa tarkoite-
tun markkamäärän suuruinen, sekä muut perus-
koulun käyttömenot, joihin ei lueta rakennus-

pääoman korkoja ja kuoletuksia, lainojen hoitomenoja, koululautakunnasta ja sen toimistosta johtuvia menoja, oppilaiden terveydenhoidon, hampaanhoidon ja kesäsiirtolan menoja.

3 luku

Lukio

4 b §

Kunta saa valtionosuutta lukion perustamiskustannuksiin soveltuvin osin samoin perustein, kuin mitä peruskoulun osalta on 2 §:n 1—3 momentissa säädetty.

Valtionosuus maksetaan kunnalle kuten 3 §:ssä on säädetty.

5 §

Valtionosuuteen oikeuttaviksi lukion käyttö-kustannuksiksi luetaan:

2) vuokrat; sekä

3) perustamiskustannukset, joiden perusteena olevan hankkeen kustannusarvio on enintään 2 §:n 3 momentin johdantokappaleessa tarkoitetun markkamäärän suuruinen sekä muut lukion käyttömenot, joihin ei lueta rakennuspääoman korkoja ja kuoletuksia, lainojen hoitomenoja ja koululautakunnasta ja sen toimistosta johtuvia menoja.

6 §

Lukiolain (477/83) tarkoittamalle yksityiselle lukiolle opetusministeriö voi myöntää oikeuden saada valtionavustusta perustamis- ja käyttökustannuksiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettusta valtionavustuksesta on voimassa, mitä tässä laissa on säädetty valtionosuudesta kunnan lukiolle. Valtionavustus määräytyy sijaintikunnan kantokäyttöluokan perusteella. Muut valtionavustuksen ehdot määrätään asetuksella ja tarvittaessa opetusministeriön päätöksellä.

7 §

Valtionosuuteen oikeuttavina kirjaston perustamiskustannuksina pidetään kustannuksia, joiden perusteena olevan hankkeen kustannusarvio ylittää valtioneuvoston vuosittain vahvistaman markkamäärän ja jotka aiheutuvat:

4) kirjaston huonetilojen ensikertaisesta kalustamisesta ja varustamisesta kirjastovälinein ja muulla irtaimistolla lukuun ottamatta kirjahankintoja ja kulutustarvikkeiden perusvarastoja; sekä

12 §

Hankkeesta, jonka kustannuksia pidetään 2 §:n 3 momentin, 4 b §:n 1 momentin tai 7 §:n 3 momentin mukaan valtionosuuteen oikeuttavina perustamiskustannuksina ja johon kunta hakee valtionosuutta, on laadittava ja 2 momentissa mainitulle viranomaiselle toimitettava toteuttamishjelma. Toteuttamishjelman tulee sisältää:

1) selvitys aiotusta rakentamis- tai muusta hankkeesta tarvittaessa huonetilaohjelmiseen,

2) luonnospiirustukset ja rakennustapaselostukset,

3) hankkeen toteuttamisaikataulu, sekä

4) arvio hankkeen perustamiskustannuksista.

Toteuttamishjelman hyväksyy kouluhallitus. Jos toteuttamishjelmassa olevan hankkeen kustannusarvio alittaa valtioneuvoston vuosittain vahvistaman markkamäärän, hyväksyy toteuttamishjelman kuitenkin lääninhallitus.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa mainittu selvitys tulee toimittaa erikseen ennen muita hyväksyttäväksi, jollei kouluhallitus tai lääninhallitus toisin määrää.

Kouluhallitus voi antaa ohjeet 1 momentissa tarkoitetuista toteuttamishjelmaan sisältyvistä asiakirjoista.

13 §

Valtioneuvosto määrää vuosittain ne yleiset perusteet, joita noudattaen kouluhallituksen ja lääninhallituksen on hyväksyttävä rakennuksen luonnospiirustukset ja rakennustapaselostukset sekä määrättävä rakennuksen valtionosuuden perusteena olevat normaalihinnat. Kouluhallitus määrää vuosittain 2 §:n 3 momentin 4 kohdassa ja 7 §:n 3 momentin 4 kohdassa mainittuun huonetilojen ensikertaiseen kalustamiseen ja varustamiseen myönnettävän valtionosuuden perusteena olevat normaalihinnat. Normaalihintojen perusteet on määrättävä niin, että normaalihinnat vastaavat taloudellisesti toteutettujen peruskoulu-, lukio- ja kirjastorakennusten keskimääräisiä kustannuksia. Normaalihintojen perusteiden määrittämistä varten kunnan tulee toimittaa kouluhallitukselle tekemiinsä urakkasopi-

muksiin perustuvat kustannustiedot peruskoulu-, lukio- ja kirjastorakennushankkeestaan viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun rakennustyöt on aloitettu.

Edellä 2 §:n 3 momentin 1—3 ja 5 kohdassa sekä 7 §:n 3 momentin 1—3 ja 5 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä aiheutuviin peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston perustamiskustannuksiin myönnettävän valtionosuuden saamisen ehtona on, että kunta on saanut opetusministeriöltä rakentamisluvan mainituissa lainkohdissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin ryhtymiseen. Milloin toteuttamisohjelman hyväksyy 12 §:n 2 momentin mukaan lääninhallitus, on toteuttamisohjelman hyväksyminen rakentamisluvan sijasta perustamiskustannuksiin myönnettävän valtionosuuden saamisen ehtona.

15 §

Milloin peruskoulu on kahden tai useamman kunnan yhteinen tai siinä taikka peruskoulua korvaavassa tai vastaavaksi järjestetyssä koulussa taikka päiväkouluna toimivassa lukiossa on oppilaita eri kunnista, valtionosuus ja -avustus käyttökustannuksiin määräytyy kuntien kantokäytöksen perusteella sen mukaan, minkä verran kunkin kunnan oppilaita on oppilaitoksessa kalenterivuoden aikana keskimäärin ollut.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1987 ja sitä sovelletaan sen voimaantulon jälkeen syntyneisiin lukion perustamiskustannuksiin jäljempänä mainituin poikkeuksin.

Ennen tämän lain voimaantuloa valmistuneiden lukioiden omien tilojen, joiden jäljempänä mainituin tavoin laskettu arvo ylittää vuoden

1986 lopussa 750 000 markkaa, hankinnasta aiheutuneisiin kustannuksiin maksetaan valtionosuus 2 §:n 1 ja 2 momentissa olevan asteikon ja kunnan kantokäytöksen mukaan. Lukion tilojen arvo lasketaan siten, että hankinta-arvosta vähennetään valtioneuvoston vuokra-arvojen määräämisperusteista antaman päätöksen (644/77) mukaan laskettujen vuotuisten pääomakorvausten ja ennen 1 päivää tammikuuta 1977 voimassa olleiden säännösten ja määräysten mukaan laskettujen vuotuisten kuoletusten kokonaissumma. Näin määräytyvä valtionosuus maksetaan 1 ja 2 kantokäytöksen kuuluville kunnille seuraavan viiden vuoden ja muille kunnille seuraavan seitsemän vuoden aikana yhtä suurina erinä, joista kukin maksetaan ennen maaliskuun loppua.

Mitä 2 momentissa on säädetty valtionosuuden suorittamisesta sovelletaan myös niihin lukion rakentamishankkeisiin, joihin on myönnetty rakentamislupa ennen tämän lain voimaantuloa, vaikka osa kustannuksista syntyisi tämän lain voimaantulon jälkeen. Sama koskee niitä hankkeita, joihin ei rakentamislupaa tarvita, mutta joiden pääpiirustukset ja työselitykset kouluhallitus tai lääninhallitus on hyväksynyt ennen tämän lain voimaantuloa. Hankinta-arvo määräytyy näissä tapauksissa töiden valmistumisajankohdan mukaan.

Yksityisen lukion, joka haluaa saada valtionavustuksen ennen tämän lain voimaantuloa taikka 3 momentissa mainitulla tavalla syntyneisiin perustamiskustannuksiin tämän lain mukaan, tulee ilmoittaa siitä kirjallisesti kouluhallitukselle kolmen kuukauden kuluessa tämän lain voimaantuloa. Niihin yksityisiin lukioihin, jotka eivät ilmoitusta määräajassa tee, sovelletaan tältä osin aikaisempia säännöksiä.

Helsingissä 17 päivänä lokakuuta 1986

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Opetusministeri *Pirjo Ala-Kapee*

Laki

peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston valtionosuuksista ja -avustuksista 28 päivänä joulukuuta 1978 annetun lain (1112/78) 5 a §:n 2 ja 3 momentti ja 11 §,

sellaisena kuin näistä on 5 a §:n 2 ja 3 momentti 27 päivänä toukokuuta 1983 annetussa laissa (480/83),

muutetaan 1 §:n 1 ja 2 momentti, 2 §:n 3 momentin 4 kohta, 4 §:n 2 momentin 3 kohta, 5 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohta, 7 §:n 3 momentin 4 kohta, 12 §:n 1—3 momentti, 13 §:n 1 ja 2 momentti sekä 15 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin näistä ovat 1 §:n 1 momentti ja 13 §:n 1 ja 2 momentti 20 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa (986/85), 2 §:n 3 momentin 4 kohta, 4 §:n 2 momentin 3 kohta, 5 §:n 2 momentin 2 kohta, 7 §:n 3 momentin 4 kohta ja 12 §:n 2 ja 3 momentti 18 päivänä joulukuuta 1981 annetussa laissa (945/81), 6 § mainitussa 27 päivänä toukokuuta 1983 annetussa laissa, 12 §:n 1 momentti osittain muutettuna mainitussa 18 päivänä joulukuuta 1981 annetussa laissa ja mainitussa 20 päivänä joulukuuta 1985 annetussa laissa, sekä

lisätään lakiin uusi 4 b § ja 12 §:ään uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Kunnalle myönnetään valtionosuutta ja -avustusta peruskoulua, peruskoulua korvaavaa koulua, kunnan lukiota ja sen iltalinjaa ja kunnan iltalukiota sekä yleistä kirjastoa varten sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tässä laissa tarkoitettuihin valtionosuuksiin ja -avustuksiin sovelletaan kuntien ja kuntainliittojen valtionosuuksista ja -avustuksista annettua lakia (35/73), jäljempänä valtionosuuslaki, lukuun ottamatta sen 3—5, 9—12 ja 14 a §:ää, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Ehdotus

1 §

Kunnalle myönnetään valtionosuutta ja -avustusta peruskoulua, peruskoulua korvaavaa koulua, kunnan lukiota ja sen iltalinjaa ja kunnan iltalukiota sekä yleistä kirjastoa varten *ja yksityisen koulun ylläpitäjälle valtionavustusta peruskoulua vastaavaksi järjestettyä koulua, lukiota ja sen iltalinjaa sekä iltalukiota varten* sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Tässä laissa tarkoitettuihin valtionosuuksiin ja -avustuksiin sovelletaan kuntien ja kuntainliittojen valtionosuuksista ja -avustuksista annettua lakia (35/73), jäljempänä valtionosuuslaki, lukuun ottamatta sen 3—5 ja 9—12 §:ää, *13 §:n 1 momenttia* ja 14 a §:ää, jollei tässä laissa toisin säädetä.

2 §

Valtionosuuteen oikeuttavina peruskoulun perustamiskustannuksina pidetään kustannuksia, joiden perusteena olevan hankkeen kustannusarvio ylittää valtioneuvoston vuosittain etukäteen vahvistaman markkamäärän ja jotka aiheutuvat:

Voimassa oleva laki

4) *asianomaisen viranomaisen hyväksymän hankintaohjelman mukaisesta* peruskoulun huonetilojen ensikertaisesta kalustamisesta ja varustamisesta opetusvälinein ja muulla irtaimistolla lukuun ottamatta kulutustarvikkeiden perusvarastoja; sekä

Ehdotus

4) peruskoulun huonetilojen ensikertaisesta kalustamisesta ja varustamisesta opetusvälinein ja muulla irtaimistolla lukuun ottamatta kulutustarvikkeiden perusvarastoja; sekä

4 §

Valtionosuuteen oikeuttaviksi peruskoulun käyttökustannuksiksi luetaan:

3) perustamiskustannukset, joiden perusteena olevan hankkeen kustannusarvio on enintään 2 §:n 3 momentin johdantokappaleessa tarkoitettua markkamäärän suuruinen, sekä muut peruskoulun käyttömenot, joihin ei lueta rakennuspääoman korkoja ja kuoletuksia, lainojen hoitomenoja, koululautakunnasta ja sen toimistosta johtuvia menoja, oppilaiden terveydenhoidon, hampaanhoidon ja kesäsiirtolan menoja; *käyttömeneihin ei myöskään lueta kustannuksia, jotka 2 § 3 tai 4 momentin mukaan luetaan perustamiskustannuksiksi*

3) perustamiskustannukset, joiden perusteena olevan hankkeen kustannusarvio on enintään 2 §:n 3 momentin johdantokappaleessa tarkoitettua markkamäärän suuruinen, sekä muut peruskoulun käyttömenot, joihin ei lueta rakennuspääoman korkoja ja kuoletuksia, lainojen hoitomenoja, koululautakunnasta ja sen toimistosta johtuvia menoja, oppilaiden terveydenhoidon, hampaanhoidon ja kesäsiirtolan menoja.

3 luku

Lukio

4 b §

Kunta saa valtionosuutta lukion perustamiskustannuksiin soveltuvin osin samoin perustein, kuin mitä peruskoulun osalta on 2 §:n 1—3 momentissa säädetty.

Valtionosuus maksetaan kunnalle kuten 3 §:ssä on säädetty.

5 §

Valtionosuuteen oikeuttaviksi lukion käyttökustannuksiksi luetaan:

2) vuokrasta ja vuokra-arvojen pääomakorvauksista johtuvat käyttökustannukset; sekä

3) muut lukion käyttömenot, joihin ei lueta koululautakunnasta ja sen toimistosta johtuvia menoja eikä lainojen hoitomenoja.

2) vuokrat; sekä

3) perustamiskustannukset, joiden perusteena olevan hankkeen kustannusarvio on enintään 2 §:n 3 momentin johdantokappaleessa tarkoitettua markkamäärän suuruinen sekä muut lukion käyttömenot, joihin ei lueta rakennuspääoman

Voimassa oleva laki

Ehdotus

korkoja ja kuoletuksia, lainojen hoitomenoja ja koululautakunnasta ja sen toimistosta johtuvia menoja.

5 a §

Kunnan lukion uuden koulurakennuksen rakentamiseen ja entisen koulurakennuksen laajentamiseen on ennen rakennustöiden aloittamista hankittava opetusministeriön lupa. Jos rakennustyöt aloitetaan ilman asianmukaista lupaa, opetusministeriö voi lakkauttaa tai evätä lukiolle tämän lain nojalla tulevan valtionosuuden osittain tai kokonaan.

Milloin kunnan lukio ja peruskoulu tai kirjasto toimivat samassa rakennuksessa ja rakennustyö kohdistuu lukion lisäksi peruskoulun tai kirjaston tiloihin, 2 momentissa tarkoitetun luvan antaa lääninhallitus, jos hankeeseen kokonaiskustannusarvion suuruuden perusteella sen käsittely 12 §:n 2 momentin nojalla kuuluisi lääninhallitukselle.

6 §

Lukiolain (477/83) mukaiselle yksityiselle lukiolle opetusministeriö voi myöntää oikeuden saada valtionavustusta käyttökustannuksiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta valtionavustuksesta on voimassa, mitä tässä laissa on säädetty valtionosuudesta kunnan lukiolle. Muut valtionavustuksen ehdot määrätään asetuksella ja tarvittaessa opetusministeriön päätöksellä.

Yksityisen lukion uuden koulurakennuksen rakentamisesta ja entisen koulurakennuksen laajentamisesta on voimassa, mitä 5 a §:n 2 momentissa on säädetty.

7 §

Valtionosuuteen oikeuttavina kirjaston perustamiskustannuksina pidetään kustannuksia, joiden perusteena olevan hankkeen kustannusarvio ylittää valtioneuvoston vuosittain vahvistaman markkamäärän ja jotka aiheutuvat:

4) *asianomaisen viranomaisen hyväksymän hankintaohjelman mukaisesti kirjaston huonetilojen ensikertaisesta kalustamisesta ja varustamisesta kirjastovälinein ja muulla irtaimistolla lukuun ottamatta kirjahankintoja ja kulutustarvikkeiden perusvarastoja; sekä*

5 a §

(2 ja 3 mom. kumotaan)

6 §

Lukiolain (477/83) *tarkoittamalle* yksityiselle lukiolle opetusministeriö voi myöntää oikeuden saada valtionavustusta *perustamis- ja* käyttökustannuksiin.

Edellä 1 momentissa tarkoitetusta valtionavustuksesta on voimassa, mitä tässä laissa on säädetty valtionosuudesta kunnan lukiolle. *Valtionavustus määrätty sijaintikunnan kantokykyluokan perusteella.* Muut valtionavustuksen ehdot määrätään asetuksella ja tarvittaessa opetusministeriön päätöksellä.

4) kirjaston huonetilojen ensikertaisesta kalustamisesta ja varustamisesta kirjastovälinein ja muulla irtaimistolla lukuun ottamatta kirjahankintoja ja kulutustarvikkeiden perusvarastoja; sekä

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 §

Suunniteltaessa peruskoulua tai kirjastoa varten huonetilojen rakentamista, laajentamista tai muuta hankkimista taikka entisten huonetilojen muutos- tai peruskorjaustöitä on hankkeen tarve tutkittava.

12 §

Jos perustamishanke, jonka kustannuksia pidetään 2 §:n 3 momentin, tai 7 §:n 3 momentin mukaan valtionosuuteen oikeuttavina perustamiskustannuksina katsotaan tarpeelliseksi, on tutkimuksen pohjalta laadittava ja toimitettava 2 momentissa tarkoitettulle viranomaiselle hanketta koskeva toteuttamisohjelma, jonka tulee sisältää:

- 1) selvitys aiotusta rakentamis- tai muusta hankkeesta tarvittaessa huonetilaohjelmineen;
- 2) milloin kysymyksessä on uuden laitoksen perustaminen tai entisen laajentaminen, selvitys tontista tai rakennuspaikasta;
- 3) pääpiirustukset ja rakennustapaselostukset;
- 4) edellä 2 §:n 3 momentin 4 kohdassa ja 7 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitettujen kalusteiden ja muun irtaimiston pääpiirteittaiset hankintaohjelmat;
- 5) hankkeen toteuttamisaikataulu; sekä
- 6) arvio hankkeen perustamiskustannuksista.

Toteuttamisohjelman hyväksyy kouluhallitus. Jos toteuttamisohjelmassa tarkoitettun hankkeen kustannusarvio ilman 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua hankintaohjelmasta aiheutuvia kustannuksia alittaa valtioneuvoston vuosittain vahvistaman markkamäärän, hyväksyy toteuttamisohjelman kuitenkin lääninhallitus.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa mainitut selvitykset tulee toimittaa erikseen ennen muita käsiteltäväksi, jollei kouluhallitus tai lääninhallitus toisin määrää. Edellä 1 momentin 4 kohdassa mainittu hankintaohjelma voidaan toimittaa erikseen hyväksyttäväksi.

13 §

Valtioneuvosto määrää vuosittain ne yleiset perusteet, joita noudattaen kouluhallituksen ja lääninhallituksen on hyväksyttävä rakennuksen piirustukset ja rakennustapaselostukset sekä määrättävä rakennuksen valtionosuuden perusteena

(kumotaan)

12 §

Hankkeesta, jonka kustannuksia pidetään 2 §:n 3 momentin, 4 b §:n 1 momentin tai 7 §:n 3 momentin mukaan valtionosuuteen oikeuttavina perustamiskustannuksina ja johon kunta hakee valtionosuutta, on laadittava ja 2 momentissa mainitulle viranomaiselle toimitettava toteuttamisohjelma. Toteuttamisohjelman tulee sisältää:

- 1) selvitys aiotusta rakentamis- tai muusta hankkeesta tarvittaessa huonetilaohjelmineen,
- 2) luonnospiirustukset ja rakennustapaselostukset,
- 3) hankkeen toteuttamisaikataulu, sekä
- 4) arvio hankkeen perustamiskustannuksista.

Toteuttamisohjelman hyväksyy kouluhallitus. Jos toteuttamisohjelmassa olevan hankkeen kustannusarvio alittaa valtioneuvoston vuosittain vahvistaman markkamäärän, hyväksyy toteuttamisohjelman kuitenkin lääninhallitus.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa mainittu selvitys tulee toimittaa erikseen ennen muita hyväksyttäväksi, jollei kouluhallitus tai lääninhallitus toisin määrää.

Kouluhallitus voi antaa ohjeet 1 momentissa tarkoitetuista toteuttamisohjelmaan sisältyvistä asiakirjoista.

13 §

Valtioneuvosto määrää vuosittain ne yleiset perusteet, joita noudattaen kouluhallituksen ja lääninhallituksen on hyväksyttävä rakennuksen luonnospiirustukset ja rakennustapaselostukset sekä määrättävä rakennuksen valtionosuuden pe-

Voimassa oleva laki

olevat normaalihinnat. Kouluhallitus määrää vuosittain ne perusteet, joita noudattaen kouluhallitus tai lääninhallitus hyväksyy 2 §:n 3 momentin 4 kohdassa ja 7 §:n 3 momentin 4 kohdassa mainittua ensikertaista kalustamista ja varustamista koskevat *bankintaohjelmat ja määrää niiden* valtionosuuden perustana olevat normaalihinnat. Normaalihintojen perusteet on määrättävä niin, että normaalihinnat vastaavat taloudellisesti toteutettujen peruskoulu- ja kirjastorakennusten keskimääräisiä kustannuksia.

Edellä 2 §:n 3 momentin 1—3 ja 5 kohdassa sekä 7 §:n 3 momentin 1—3 ja 5 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä aiheutuviin perustamiskustannuksiin myönnettävän valtionosuuden saamisen ehtona on, että kunta on saanut opetusministeriöltä rakentamisluvan mainituissa lainkohdissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin ryhtymiseen. Milloin toteuttamishojelman hyväksyy 12 §:n 2 momentin mukaan lääninhallitus, on toteuttamishojelman hyväksyminen rakentamisluvan sijasta perustamiskustannuksiin myönnettävän valtionosuuden saamisen ehtona.

15 §

Milloin peruskoulu tai päiväkoulu toimiva lukio on kahden tai useamman kunnan yhteinen tai siinä on oppilaita eri kunnista, valtionosuus ja -avustus käyttökustannuksiin määräytyy kuntien kantokykyluokituksen perusteella sen mukaan, minkä verran kunkin kunnan oppilaita on kalenterivuoden aikana keskimäärin ollut *kunnan peruskouluissa tai lukiossa taikka yksityisessä tai kuntien yhteisessä oppilaitoksessa.*

Ehdotus

rusteena olevat normaalihinnat. Kouluhallitus määrää vuosittain 2 §:n 3 momentin 4 kohdassa ja 7 §:n 3 momentin 4 kohdassa *mainittuun huonetilojen ensikertaiseen kalustamiseen ja varustamiseen myönnettävän* valtionosuuden perusteena olevat normaalihinnat. Normaalihintojen perusteet on määrättävä niin, että normaalihinnat vastaavat taloudellisesti toteutettujen peruskoulu-, lukio- ja kirjastorakennusten keskimääräisiä kustannuksia. *Normaalihintojen perusteiden määräämistä varten kunnan tulee toimittaa kouluhallitukselle tekemiinsä urakkasopimuksiin perustuvat kustannustiedot toteuttamistään peruskoulu-, lukio- ja kirjastorakennushankkeista viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun rakennustyöt on aloitettu.*

Edellä 2 §:n 3 momentin 1—3 ja 5 kohdassa sekä 7 §:n 3 momentin 1—3 ja 5 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä aiheutuviin *peruskoulun, lukion ja yleisen kirjaston* perustamiskustannuksiin myönnettävän valtionosuuden saamisen ehtona on, että kunta on saanut opetusministeriöltä rakentamisluvan mainituissa lainkohdissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin ryhtymiseen. Milloin toteuttamishojelman hyväksyy 12 §:n 2 momentin mukaan lääninhallitus, on toteuttamishojelman hyväksyminen rakentamisluvan sijasta perustamiskustannuksiin myönnettävän valtionosuuden saamisen ehtona.

15 §

Milloin peruskoulu on kahden tai useamman kunnan yhteinen tai siinä *taikka peruskoulua korvaavassa tai vastaavaksi järjestetyssä koulussa taikka päiväkouluun toimivassa lukiossa* on oppilaita eri kunnista, valtionosuus ja -avustus käyttökustannuksiin määräytyy kuntien kantokykyluokituksen perusteella sen mukaan, minkä verran kunkin kunnan oppilaita on *oppilaitoksessa* kalenterivuoden aikana keskimäärin ollut.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1987 ja sitä sovelletaan sen voimaantulon jälkeen syntyneisiin lakien perustamiskustannuksiin jäljempänä mainitun poikkeuksien.

Ennen tämän lain voimaantuloa valmistuneiden lukioiden omien tilojen, joiden jäljempänä mainituin tavoin laskettu arvo ylittää vuoden 1986 lopussa 750 000 markkaa, hankinnasta aiheutuneisiin kustannuksiin maksetaan valtion-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

osuus 2 §:n 1 ja 2 momentissa olevan asteikon ja kunnan kantokykyluokan mukaan. Lukion tilojen arvo lasketaan siten, että hankinta-arvosta vähennetään valtioneuvoston vuokra-arvojen määäämisperusteista antaman päätöksen (644/77) mukaan laskettujen vuotuisten pääomakorvausten ja ennen 1 päivää tammikuuta 1977 voimassa olleiden säännösten ja määräysten mukaan laskettujen vuotuisten kuoletusten kokonaissumma. Näin määräytyvä valtionosuus maksetaan 1 ja 2 kantokykyluokkaan kuuluville kunnille seuraavan viiden vuoden ja muille kunnille seuraavan seitsemän vuoden aikana yhtä suurina erinä, joista kukin maksetaan ennen maaliskuun loppua.

Mitä 2 momentissa on säädetty valtionosuuden suorittamisesta sovelletaan myös niihin lukion rakentamishankkeisiin, joihin on myönnetty rakentamislupa ennen tämän lain voimaantuloa, vaikka osa kustannuksista syntyisi tämän lain voimaantulon jälkeen. Sama koskee niitä hankkeita, joihin ei rakentamislupaa tarvita, mutta joiden pääpiirustukset ja työselitykset kouluhallitus tai lääninhallitus on hyväksynyt, ennen tämän lain voimaantuloa, vaikka osa kustannuksista syntyisi vasta lain voimaantulon jälkeen. Hankinta-arvo määräytyy tällöin töiden valmistumisaikakohdan mukaan.

Yksityisen lukion, joka haluaa saada valtionavustuksen ennen tämän lain voimaantuloa taikka 3 momentissa mainitulla tavalla syntyneisiin perustamiskustannuksiin tämän lain mukaan, tulee ilmoittaa siitä kirjallisesti kouluhallitukselle kolmen kuukauden kuluessa tämän lain voimaantultua. Niihin yksityisiin lukioihin, jotka eivät ilmoitusta määräajassa tee, sovelletaan tältä osin aikaisempia säännöksiä.

